

Lapsiin
kohdistuva
väkivalta
ilmiönä

Taina Laajasalo

Finnish Institute for
Health and Welfare

11/10/2024

Miksi tämä aihe?

- Lapsen kaltoinkohtelu selittää jopa yli kolmanneksen mielenterveyshäiriöistä (Grummitt ym., 2024)
- Euroopassa haitallisten lapsuusajan kokemusten vuotuiset kustannukset useita prosentteja kansakuntien bruttokansantuotteesta (Hughes ym., 2021); USA:ssa pelkästään terveystalokustannusten arvioitu olevan vuosittain 14.1 biljoonaa dollaria, (Peterson ym., 2023).
- Väkiivalta lisää väkivaltaa: lapseen kohdistunut väkiivalta lisää 20-vuotiaan väkivaltakäyttäytymisen riskin lähes kuusinkertaiseksi (Laajasalo ym., arvioitavana)

This Issue Views **8,353** | Citations **1** | Altmetric **616**

Original Investigation

May 8, 2024

Burden of Mental Disorders and Suicide Attributable to Childhood Maltreatment

Lucinda Grummitt, PhD¹; Jessie R. Baldwin, PhD²; Johanna Lafoa'i¹; et al

[» Author Affiliations](#)

JAMA Psychiatry. 2024;81(8):782-788. doi:10.1001/jamapsychiatry.2024.0804

Health and financial costs of adverse childhood experiences in 28 European countries: a systematic review and meta-analysis

Karen Hughes, Kat Ford, Mark A Bellis, Freya Glendinning, Emma Harrison, Jonathon Passmore

JAMA Network | **Open**

Original Investigation | Public Health

Economic Burden of Health Conditions Associated With Adverse Childhood Experiences Among US Adults

Cora Peterson, PhD; Maria V. Aslam, PhD; Phyllis H. Niolon, PhD; Sarah Bacon, PhD; Mark A. Bellis, PhD; James A. Mercy, PhD; Curtis Florence, PhD

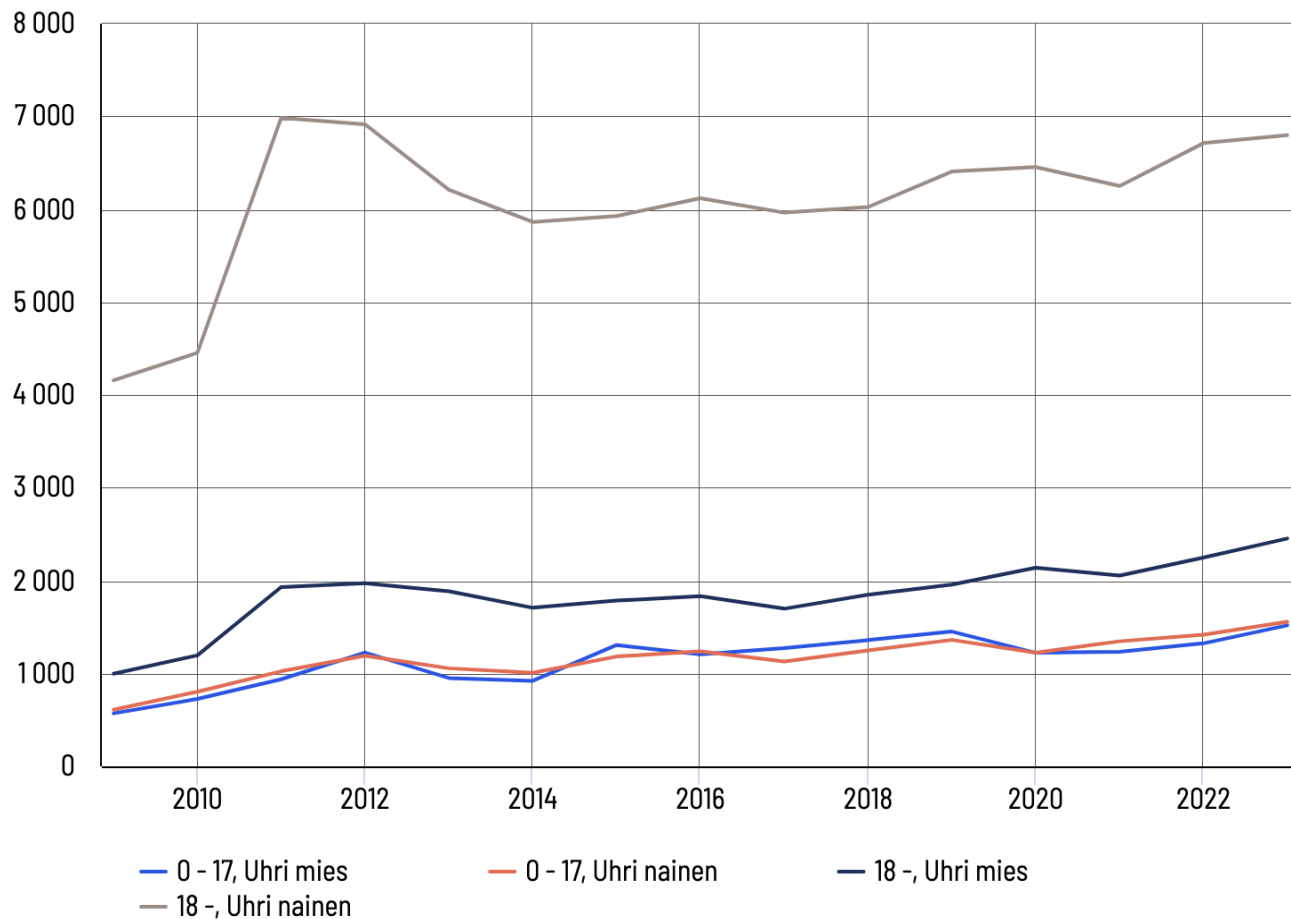
Lapsen oikeuksien sopimus, artikla 19

Sopimusvaltiot ryhtyvät kaikkiin asianmukaisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin, sosiaalisiin ja koulutuksellisiin toimiin **suojellakseen lasta kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, vahingoittamiselta ja pahoinpitelyltä, laiminlyönniltä tai välinpitämättömältä tai huonolta kohtelulta tai hyväksikäytöltä**, mukaanlukien seksuaalinen hyväksikäyttö, silloin kun hän on vanhempansa, muun laillisen huoltajansa tai kenen tahansa muun hoidossa.

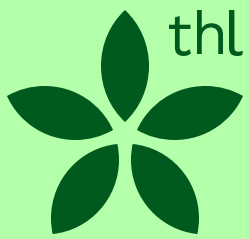
Tällaisten suojelutoimien tulisi tarvittaessa sisältää tehokkaita menetelmiä sosiaalisten ohjelmien perustamiseksi, joiden avulla lasta ja hänestä huolehtivia henkilöitä tuettaisiin, samoin kuin menetelmiä edellä kuvattujen lasten pahoinpitelytapausten **ehkäisemiseksi, tunnistamiseksi, raportoimiseksi, käsiteltäväksi saattamiseksi, tutkimiseksi, hoitamiseksi ja jatkoseurannaksi sekä tarvittaessa oikeuslaitoksen asiaan puuttumiseksi.**

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan uhrien lukumäärä rikosnimikkeiden mukaan 2009-2023

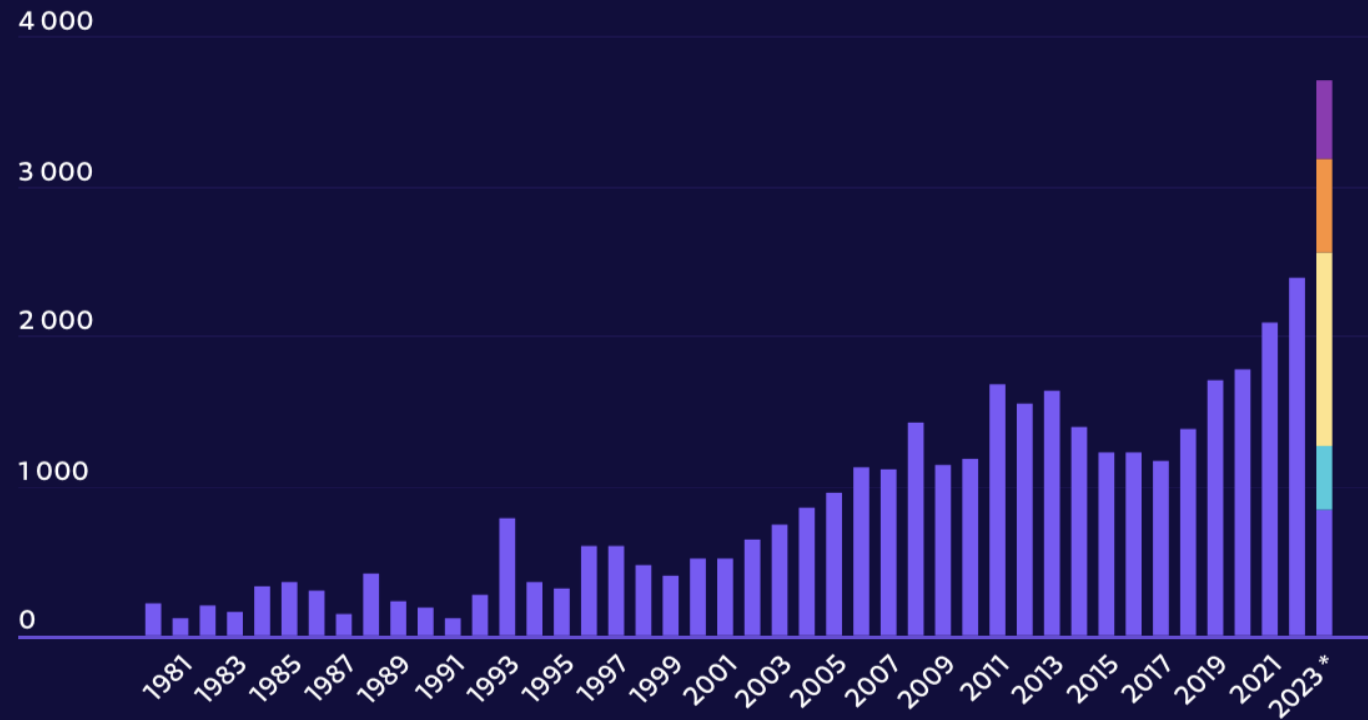
Vanhempien lapsiinsa kohdistamaa väkivaltaa ilmoitettiin poliisille vuonna 2023 10 % edellisvuotta enemmän (2 900 tapausta)

Suurin osa ilmoitetuista lapsiin kohdistuvista seksuaalirikoksista tapahtuu kokonaan tai osittain internetin välityksellä.

Online vai Offline: vuonna 2022 poliisin tietoon tulleet verkkovälitteiset lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset
Hietajärvi, Maria (2023)

Ilmoitukset lapsiin kohdistuneista seksuaalirikoksista

- Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, törkeä lapsenraiskaus
- Lapsenraiskaus, törkeä lapsenraiskaus
- Seksuaalinen kajoaminen lapseen, lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, korvauksen tarjoaminen nuoreen kohdistuvasta seksuaalisesta teosta, lapsen houkuttelemine seksuaalisiin tarkoituksiin
- Lasta seksuaalisesti esittävän kuvan levittäminen, lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito, lasta seksuaalisesti esittävän esityksen seuraaminen
- Lasta seksuaalisesti esittävän kuvan levittäminen, hallussapito tai esityksen seuraaminen internetissä

TL - 2020

Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto, grafiikka: Ruuti Kotkanaja / Yle

Laitoin vuosia sitten alastonkuvan nettiin, ja se ahdistaa

Vierailija

25.04.2022 | 17:52

Alkanut kaduttaa hyvin paljon. Olin vielä alaikäinen, ja olin yhdellä sivustolla. Siellä juteltuani ihmisten kanssa

alastonkuvat ahdistaa.

wannahungmyself

2012-10-14 01:18:36

Ilmoita

oon 15 vuotias tyttö ja ihan tavallinen ei mitää ongelmii koulussa tai perheessä.

Ruotsalaistutkimus: nuorilla, jotka tiesivät itseä esittävien kuvien olemassaolosta tai leviämisestä tai epäilivät sitä, oli enemmän PTSD-oireita verrattuna nuoriin, jotka tiesivät, ettei heidän kokemaansa seksuaaliväkivaltaa oltu dokumentoitu (Jonsson & Svedin, 2017)

ORIGINAL RESEARCH article

Front. Psychol., 07 December 2020
Sec. Forensic and Legal Psychology
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.606218>

This article is part of the Research Topic
Child Sexual Abuse: Empirical Research on Understanding and Helping Victims and Offenders
[View all 14 Articles >](#)

"All of Me Is Completely Different": Experiences and Consequences Among Victims of Technology-Assisted Child Sexual Abuse

Malin Joleby¹

Carolina Lunde¹

Sara Landström¹ and

Linda S. Jonsson²

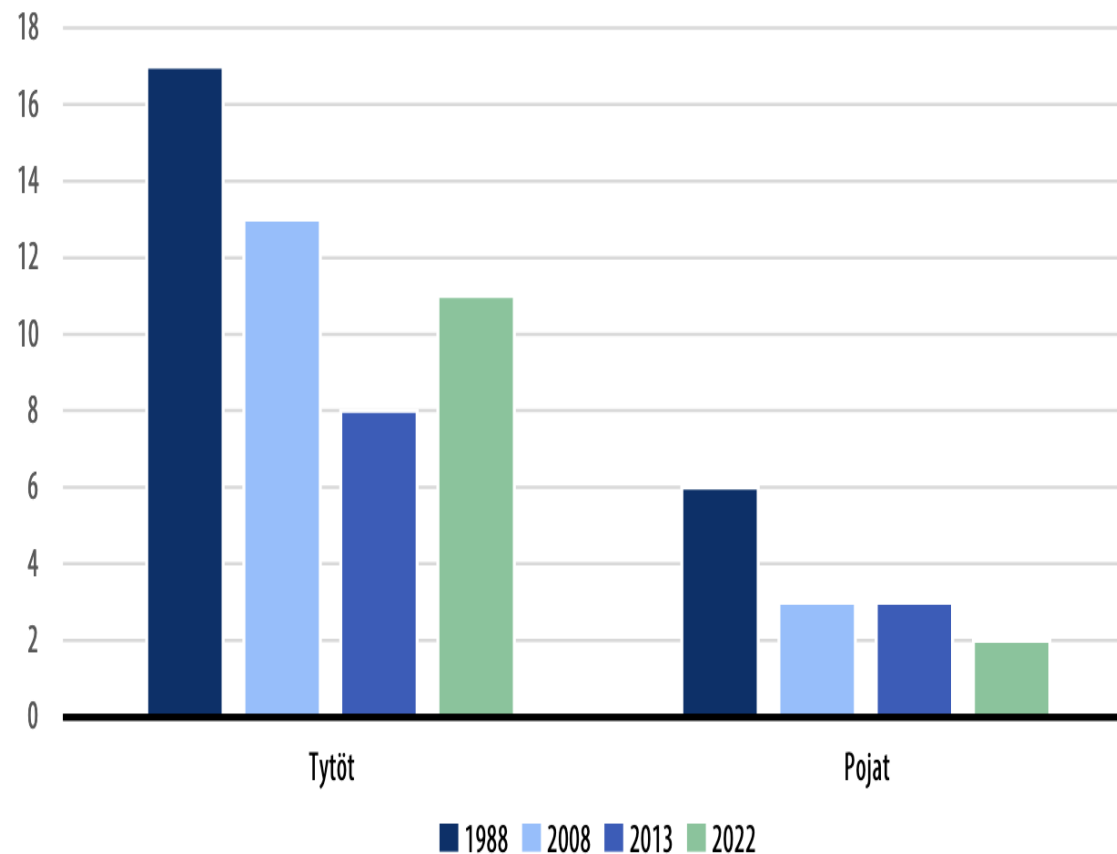
¹ Department of Psychology, University of Gothenburg, Göteborg, Sweden

² Department of Social Sciences, Ersta Sköndal Bräcke University College, Stockholm, Sweden

Ilmoitusten lisäksi tarkasteltava myös lasten omaa kertomaa

- Lapsiuhritutkimus osoittaa suotuisan pitkän aikavälin kehityksen.
- Viime kyselyssä seksuaaliväkivallan määrä kääntynyt hienoiseen nousuun
 - pakottaminen ja väkivalta lisääntynyt
 - tuntemattomien osuus toisena osapuolena lisääntynyt

Kuvio 17. Seksuaalisen kanssakäymisen kokemukset yhdeksäsluokkalaisilla aikuisen kanssa vuosina 1988, 2008, 2013 ja 2022, %.

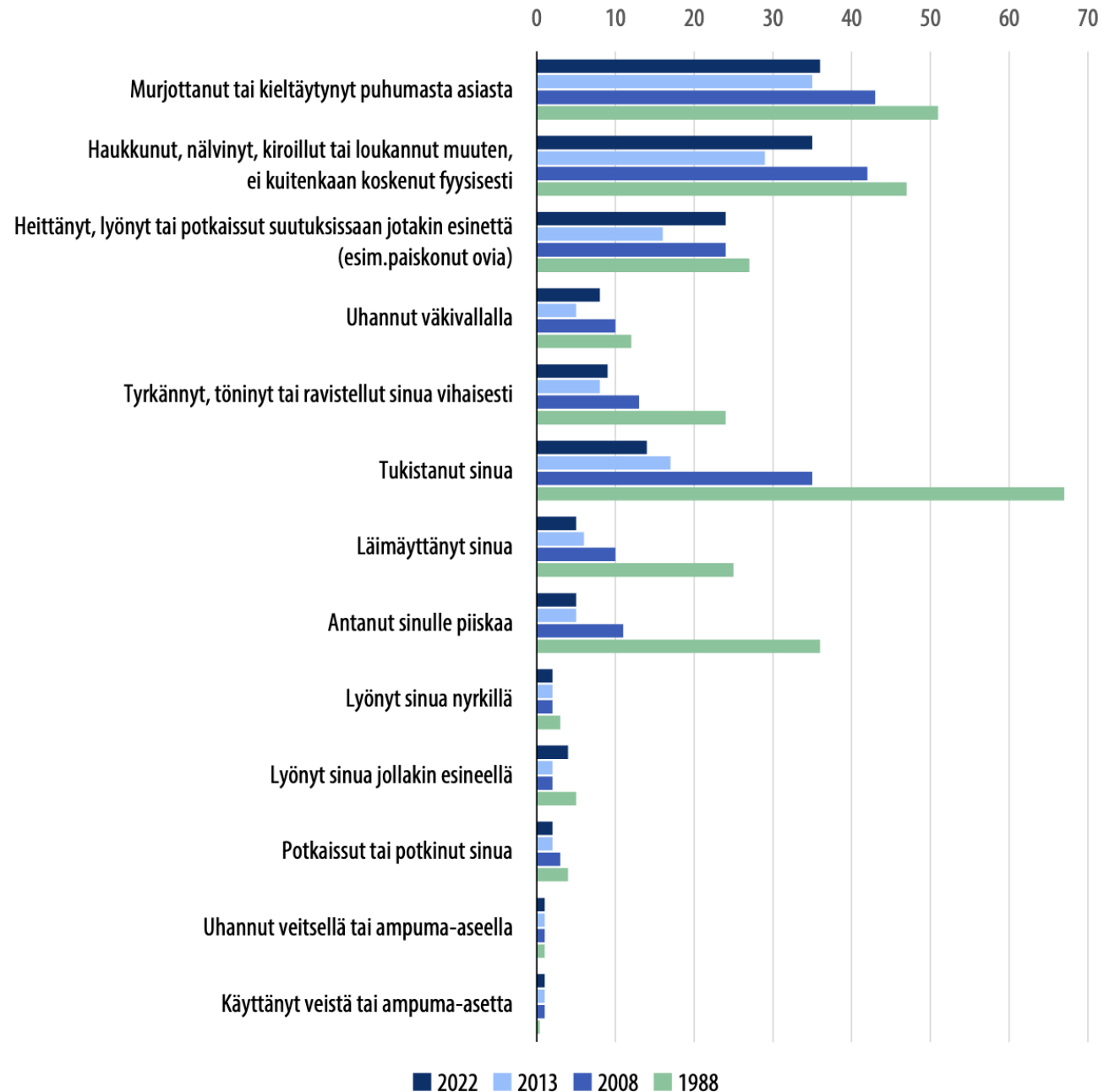

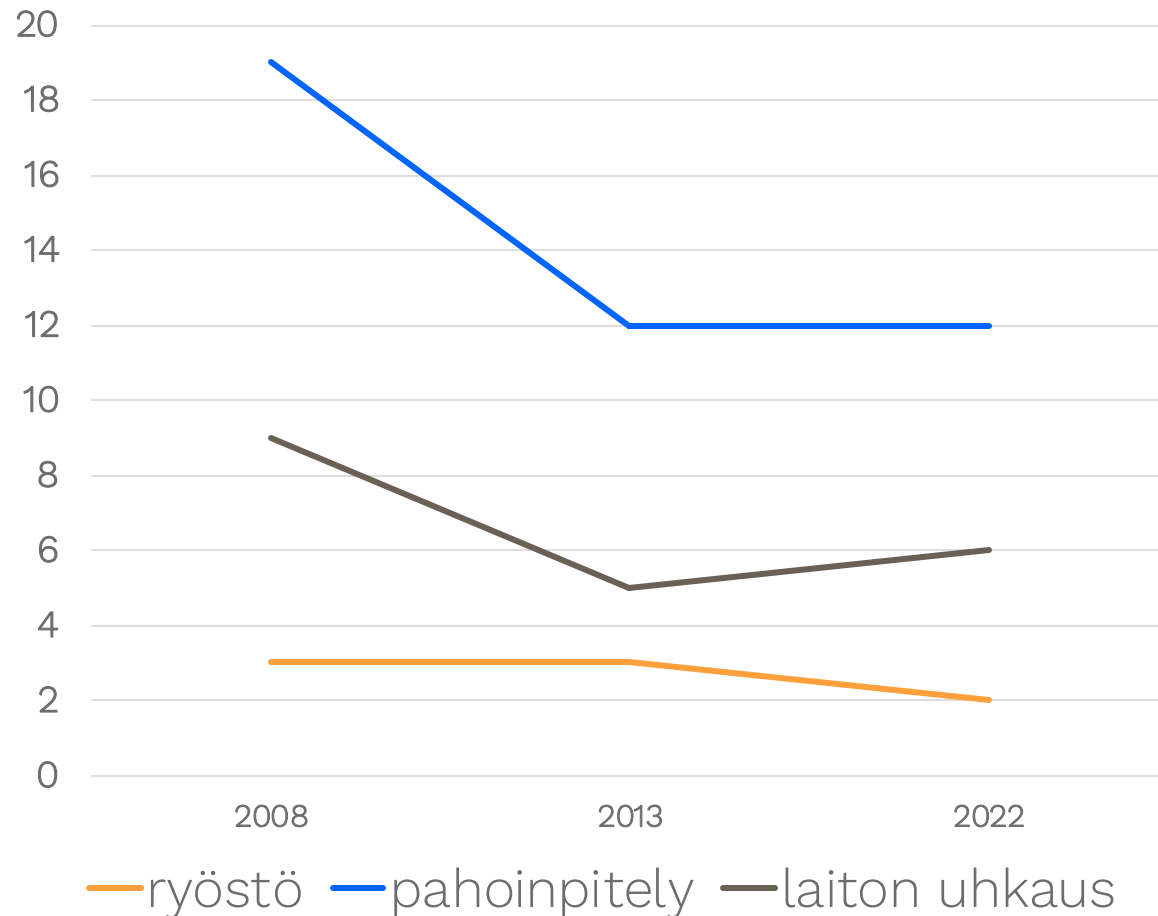
2013 joka neljäs (25%) 6 lk raportoi vanhempiansa taholta henkistä väkivaltaa, 2022 joka kolmas (32%)

Ns. kuritusväkivallan osalta kehitys pysynyt positiivisena, mutta edelleen yli 10% raportoi tukistamista ennen 14 vuoden ikää

Vakavan väkivallan kokemusten taso on yleisesti pysynyt vuoden 2013 tasolla.

Kuvio 3. Yhdeksäsluokkalaisten kokemukset äidin ja/tai isän käyttämästä perheväkivallasta ennen 14 vuoden ikää vuosina 1988, 2008, 2013 ja 2022, %.

- Koulussa tapahtuneiden tekojen osuus kasvanut: pahoinpitelyistä 31% vuonna 2013 ja 41 % vuonna 2022
- Kiusaamisen väheminen pysähtynyt

Eri tekojen uhriksi kyselyä edeltävän vuoden aikana joutuneiden 6 lk ja 9 lk lasten osuus yhteensä , aineistot 2008–2022, %

(Lähde: Lapsiuhritutkimus 2022 aiheisto – osin julkaisemattomat tulokset)

- KRP:n mukaan (Danielsson 2022) poliisin rekisterissä vuosina 2020–2021 yli 20 % rikosilmoituksista mainitaan sosiaalinen media, teon kuvaaminen tai videointi, vuonna 2017 osuus oli 15 %
- Lapsiuhritutkimuksen mukaan 12 % kaikista väkivaltaa kokeneista lapsista raportoi siihen liittyneen kuvaamista
 - Kuvattua väkivaltaa kokeneista hieman useampi näytti kokeneen kaikkia, myös vakavampia, tekemuotoja ja saanut väkivallan seurauksena jonkin fyysisen vamman, verrattuna muihin väkivaltaa kokeneisiin.

Lasten väkivallantekojen kuvaamista on tutkittava

NOORA ELLONEN & SARI HAUTAMÄKI & LAURA MIELITYINEN & VENLA HAKALA & TAINA LAAJASALO
& ELINA PEKKARINEN

**Vakava väkivallanteko Vantaalla:
Nuorisojoukko pahoinpiteli ja riisutti 14-
vuotiaan alasti – uhri pääsi pakenemaan
hyppäämällä jyrkänteeltä**

Joukko nuoria pahoinpiteli 15-vuotiaan Nellan kostona siitä, että hän puuttui väkivaltilanteeseen välitunnilla. Teko myös kuvattiin ja jaettiin someen. Nella kokee, että koulun aikuiset vähättelivät tekoa, vaikka se johti lopulta rikostuomioon.

Yhteisötason ja yhteiskunnallisen tason ilmiöt, jotka *mahdollisesti* selittävät kehityskulkuja

- Muutokset ilmoitusalttiudessa, ”herkistyminen”
- Rajoittamaton verkkoelämä, jossa niukasti aikuisten tukea ja valvontaa
- Nuorisoväkivallan osalta väkivallan saama huomio somessa lisää käyttäytymisen palkitsevuutta ja normalisoi sitä
- Yhteiskunnan yleisesti aggressiivinen ja polarisoitunut keskusteluilmapiiri
- Sote-palvelujärjestelmän kyky vastata perheiden tarpeisiin heikentynyt, perheiden kuormitus kasvaa
- Toimeentulon vaikeudet lisääntyneet
- Pandemia ja mielenterveysoireiden lisääntyminen sen aikana ja sen jälkeen
- Osalla Suomeen muuttaneista sota-, väkivalta- ja traumakokemuksia, joilla ylisukupolvisia vaikutuksia

ABUSE

Physical

Emotional

Sexual

NEGLECT

Physical

Emotional

HOUSEHOLD DYSFUNCTION

Mental Illness

Incarcerated Relative

Mother treated violently

Substance Abuse

Divorce

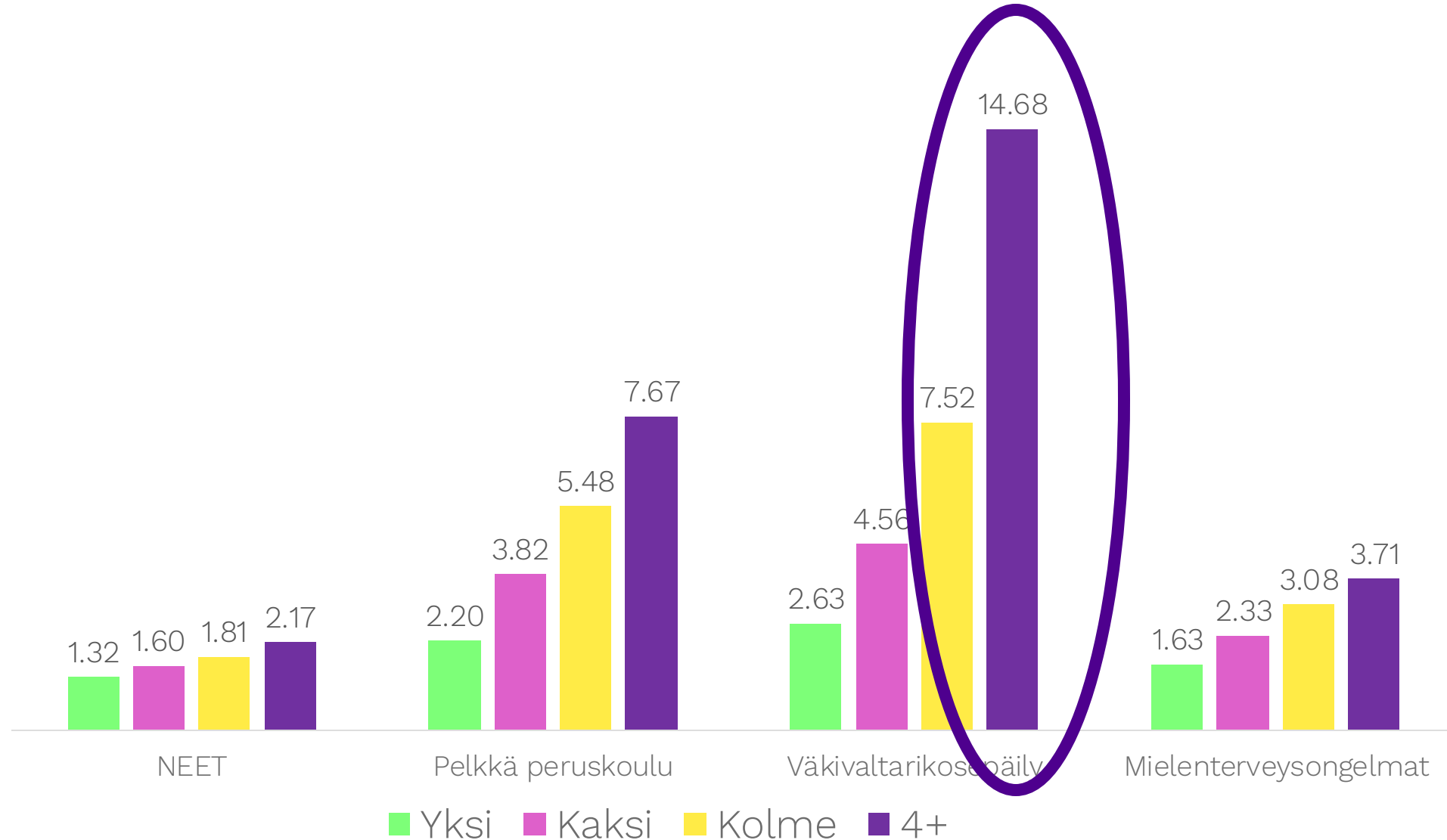
- Palveluissa tavattavilla lapsilla väkivalta yhdistyy usein muihin lapsuusajan haitallisiin kokemuksiin (ACEs)
- Erityisesti kasautuminen haitallista
 - Haitat näkyvät kaikilla kasvun ja kehityksen osa-alueilla
- Pelkkä väkivaltafokus on lapsen kokonaistilanteen parantamisen näkökulmasta useimmiten liian niukka

ACE-kokemusten yhteys NEET-statukseen, 2. asteen koulutukseen, väkivaltarikosepäilyyn ja mielenterveysongelmiin 18-20 vuotiaana (OR, vetosuhte)

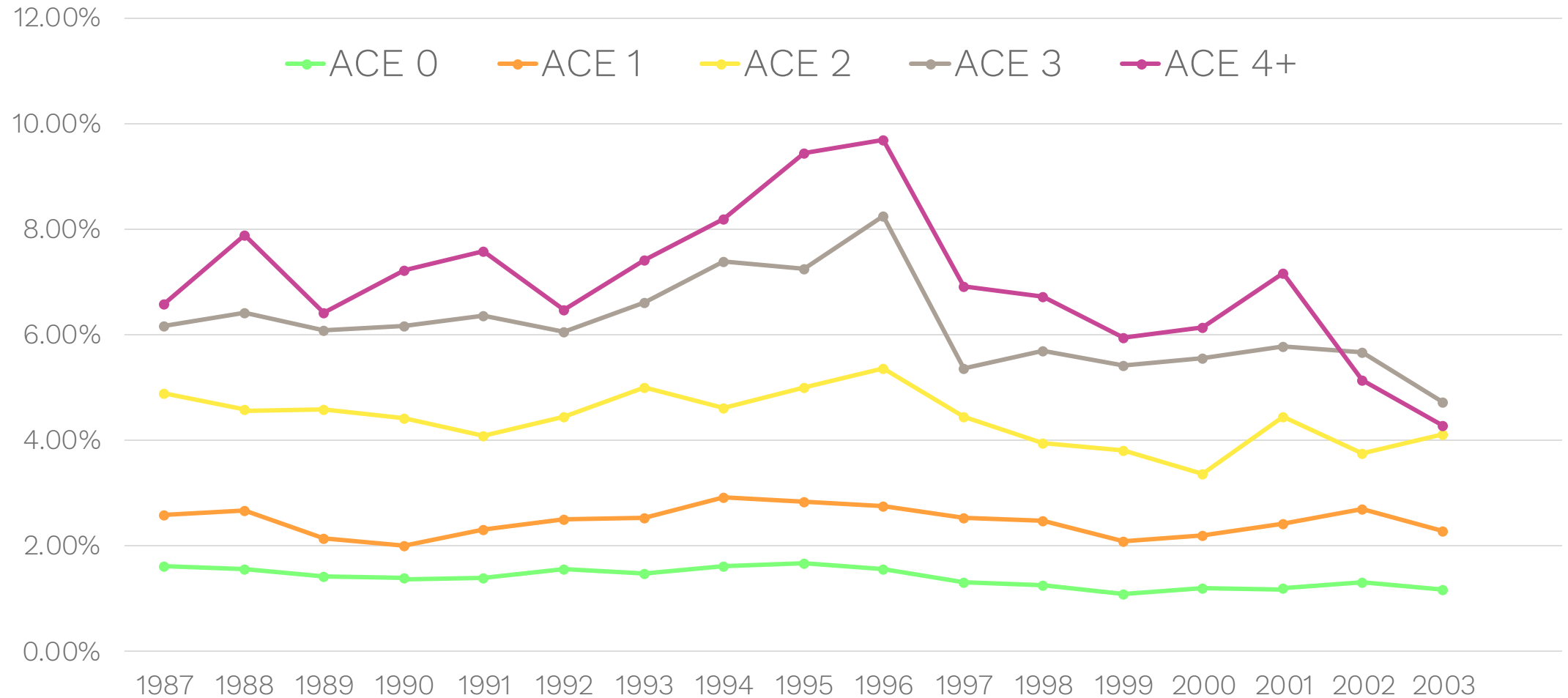
Lapseen kohdistuva väkivalta, vanhemman väkivaltarikostuomio, toimeentulotuki, vanhemman vakava mielenterveyshäiriö, vanhemman päihdehäiriö, vanhemman kuolema, avioero (n = 279 444)

16.00
15.00
14.00
13.00
12.00
11.00
10.00
9.00
8.00
7.00
6.00
5.00
4.00
3.00
2.00
1.00
0.00

Väkivallan uhrikokemukset (%) 15-17 -vuotiaana 0-9 vuotiaana koettujen haitallisten lapsuudenajan kokemusten (ACE) määrän mukaan

Ellonen ym, käsikirjoitus valmisteilla

Väkivalta ilmiönä elää ajassa - väkivallan muotojen koko kirjo koskee myös lapsia

- Vaikeat huoltoriidat ja vieraannuttamiskäyttäytyminen
- Kunniaan liittyvä väkivalta
- Hengellinen väkivalta
- Pakottava kontrolli
- Vaino
-

suomi [svenska](#) [English](#)

STM käynnisti selvityksen lasten oikeuksien turvaamisesta haastavissa erotilanteissa

sosiaali- ja terveysministeriö

26.9.2024 14.01 TIEDOTE

→ palvelujärjestelmän osaamisen pysyttävä ajantasaisena

Monialaisuus on lapsiin kohdistuvan väkivallan vastaisen työn onnistumisen ehto

[Home](#) > [Justice and Recovery for Victimised Children](#) > Chapter

Enabling and Preserving Situational Social Work in Barnahus: A Vulnerable Jurisdiction Caught in the Crossfire Between Juridification and Psychologisation

Chapter | Open Access | First Online: 14 May 2024

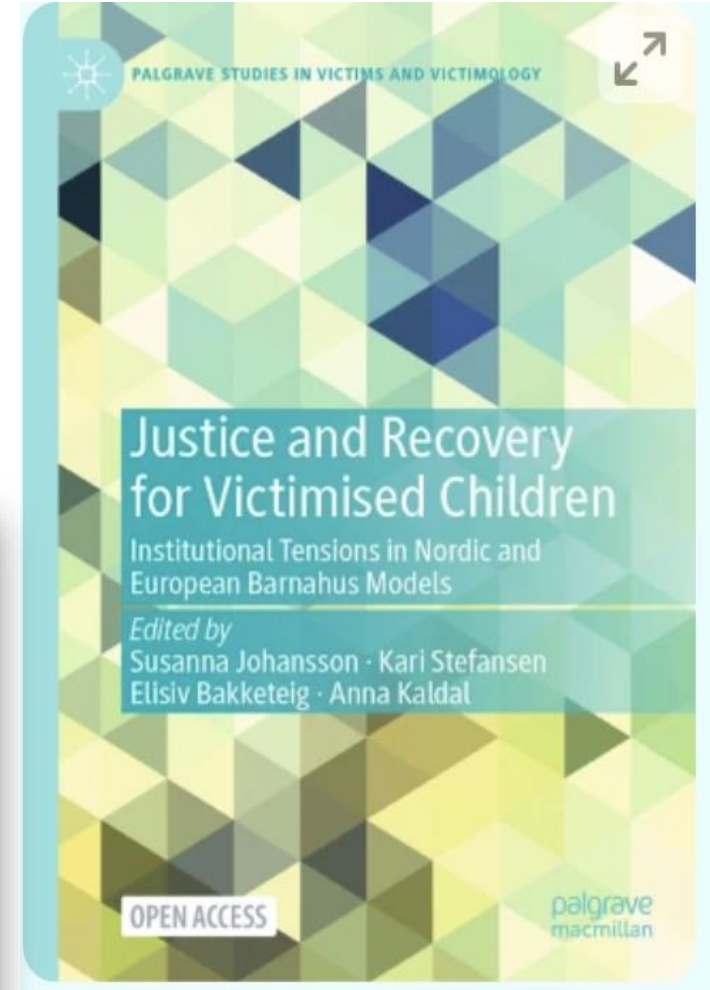
pp 141–163 | [Cite this chapter](#)

Työpaperi 41/2024

Selvitys lapsen suojelutarpeen arviointikäytännöistä epäiltäessä lapsen kohdistuvaa väkivaltaa

Kirjoittaja: Miia Ståhlberg

Kiitos!

